Dispozitivul hotărîrii pronunţat public la 23 aprilie 2024
Cererea de apel înregistrată la data de 22 mai 2024
Conform art. 236 alin. (6) CPC în cazurile prevăzute la alin.(5), completul de judecată va întocmi hotărîrea integrală în termen de 45 de zile lucrătoare de la data solicitării, atacării sau pronunţării dispozitivului hotărîrii, după caz.

Dosarul nr. 2-23566/2022
Cererea nr. 2-22155575-12-2-26102022

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

23 aprilie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din
Preşedinte de şedinţă, judecător Georgeta Grozav
Grefier Ana Ciobanu

Cu participarea:
R/Reclamantului – Arnăut Lilia, procura nr. 01-08-04-01 din 23 mai 2023,
Intervenient accesoriu – Ion Burlacu, b/i B48002191 din 21 mai 2013,

examinînd în şedinţă de judecată publică cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldtelecom” către Uzun Vladimir, intervenient accesoriu Burlacu Ion privind încasarea prejudiciului material şi a cheltuielilor de judecată,

a constatat:

La 25 octombrie 2022 SA „Moldtelecom” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Uzun Vladimir, intervenient accesoriu Burlacu Ion privind încasarea prejudiciului material şi a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, pe 03 iunie 2021 în procesul de reparație capitală a bunului imobil cu nr. cadastral *****, situat pe *****, mun. Chișinău, ce aparține cu drept de proprietate lui Uzun Vladimir, au fost deteriorate liniile de comunicație electronică ce aparțin SA „Moldtelecom”. Urmare a acțiunilor culpabile ale

făptuitorului, SA „Moldtelecom” a întocmit actul ***** din 03 iunie 2021 potrivit căruia a fost stabilit vinovat Burlacu Ion.

SA „Moldtelecom” a menționat că, în legătură cu faptul dat a sesizat organul de poliție, care în urma investigațiilor efectuate a stabilit că Burlacu Ion reprezintă interesele lui Uzun Vladimir care este proprietarul imobilului cu nr. cadastral ***** și că pe 02 iunie 2021 au fost începute lucrări de reparație a încăperii, în procesul căruia au fost deteriorate rețele de comunicații electronice ale SA „Moldtelecom”. Pentru înlăturarea defecțiunii tehnice și restabilirea situației anterioare, SA „Moldtelecom” a suportat un prejudiciu material în mărime de 1.231,69 lei. Prin urmare, prejudiciul real suportat de către reclamant pentru restabilirea funcționalității liniei de comunicație electronică constituie suma de 1.231,69 lei, formată din cheltuielile de salarizare a personalului reclamantului în mărime de 477,32 lei, contribuții sociale în mărime de 107,40 lei, cheltuielile materialele compuse din costurile mijloacelor fixe și consumabilelor instalate, în mărime de 361,15 lei și cheltuielile de transport în mărime de 80,54 lei.

Reclamantul SA „Moldtelecom” a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată și încasarea din contul pîrîtului Uzun Vladimir a prejudiciului material în mărime de 1.231,69 lei și a taxei de stat în sumă de 270 lei.

La 16 decembrie 2022 pîrîtul a depus referință la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Moldtelecom” privind încasarea prejudiciului cauzat și a cheltuielilor de judecată, solicitând respingerea acesteia (f.d. 62-63). În argumentarea poziției sale a menționat că, pe data de 02 iunie 2021 a început procesul de reparații capitale a bunului imobil, iar în procesul reparație s-a apropiat 2 (două) persoane, reprezentîndu-se că sînt de la SA „Moldtelecom” și au înaintat pretenții precum că muncitorii ce efectuau lucrări de reparație, au deteriorat linia de comunicații care trece prin interiorul încăperii procurate.

Pârâtul a invocat că, nu cunoștea că liniile de comunicație sînt funcționabile și că aparține SA „Moldtelecom”, or la momentul încheierii contractului de vînzare – cumpărare a bunului imobil, între părți, cît și de președintele APLP nr. 52/54 nu au fost informați că prin interiorul încăperii sînt instalate linii de comunicații electronice ce aparține SA „Moldtelecom”.

Intervenientul accesoriu Burlacu Ion în ședința de judecată a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, invocînd că reprezintă interesele lui Uzun Vladimir în baza de procură, el la moment se folosește de bunul imobil menționat și că a început lucrări de reparație a bunului imobil, necunoscînd despre faptul că în interiorul încăperii, proprietate privată a lui Uzun Vladimir, sînt instalate cabluri de telecomunicații. De asemenea, invocînd că bunul imobil vizat nu este conectat la rețeaua de telecomunicații și nu se folosește de serviciile SA „Moldtelecom”.

Audiind participanții la proces, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial acțiunea înaintată de SA „Moldtelecom", reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 240 alin (1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Din materialele cauzei se constată că la 03 iunie 2021, reprezentantul SA „Moldtelecom", a întocmit actul *****, precum că la 03 iunie 2021, în apropierea *****, mun. Chișinău, a fost deteriorat 3 (trei) cabluri (rile) de comunicații electronice, din vina lui Burlacu Ion, în urma reparației încăperii (f.d. 19).

Conform art. 14 alin. alin. (4) și (5) Legea comunicațiilor electronice nr. 241 din 15.11.2007, în zona de protecție a liniilor de cablu, a elementelor de suport ale liniilor de comunicații electronice și a instalațiilor de comunicații electronice, proprietarii funciari sau alte persoane pot executa lucrări de construcție, terasament, sădire a plantațiilor multianuale ori alte lucrări ce pot cauza daune rețelelor de comunicații electronice numai în baza unui acord cu proprietarul liniilor de cablu, al elementelor de suport ale liniilor sau al instalațiilor de comunicații electronice. Lucrările de construcție, terasament, sădire a plantațiilor multianuale și alte lucrări care pot cauza daune rețelelor de comunicații speciale în zona de protecție a liniilor de cablu, elementelor de suport ale liniilor de comunicații electronice și a instalațiilor de comunicații electronice ce aparțin acestor rețele se efectuează numai cu acordul administratorului rețelelor.

Reieșind din prevederile pct. 19 din Regulile privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 284 din 13.04.2009, nu se admite executarea lucrărilor de terasament pînă la marcarea traseului rețelelor de comunicații electronice și sosirea reprezentantului furnizorului.

Potrivit pct. 22 din Hotărîrea Guvernului nr. 284 din 13.04.2009, executanții lucrărilor (maiștri, brigadieri, mașiniști ai mașinilor de terasament, de bătut piloni, de forare și ai altor mecanisme și mașini de construcție), pînă a începe lucrările în zonele de protecție a rețelelor de comunicații electronice, trebuie să ia cunoștință de amplasarea instalațiilor și traseelor cablurilor subterane ale rețelelor de comunicații electronice, de marcarea lor pe teren și să fie instruiți de către reprezentantul furnizorului privind modalitatea de îndeplinire a lucrărilor de terasament, în mod manual sau mecanizat, pentru a le asigura integritatea.

Conform pct. 44 din Regulile enunțate supra, persoanele fizice sau juridice care îndeplinesc lucrări în afara zonei de protecție a rețelelor de comunicații electronice ce pot provoca deteriorarea acestor rețele sau perturbații electromagnetice sînt obligate să anunțe furnizorul (furnizorii) despre timpul, locul și durata executării acestor lucrări şi să invite reprezentantul furnizorului.

Conform pct. 46 lit. a) din Hotărîrea Guvernului nr. 284 din 13.04.2009, persoanelor fizice și juridice, în limitele zonelor de protecție, fără acordul în scris și prezența reprezentantului furnizorului, li se interzice să execute orice lucrări de construcție, montare, dinamitare, nivelare a terenului cu mașini pentru terasamente și lucrări de terasament (cu excepția aratului la o adîncime de pînă la 0,3 m).

Având în vedere normele enunțate supra în corespundere cu materialele cauzei, instanța de judecată a constatat cu certitudine că, în timpul executării lucrărilor de reparație capitală a imobilului, s-a deteriorat cablul de comunicații electronice ce aparține SA „Moldtelecom", fapt confirmat prin pozele anexate (f.d.49-53) și actul nr. 192 din 03 iunie 2021, întocmit și semnat de reprezentantul SA „Moldtelecom" în corespundere cu prevederile pct. 49 din Hotărîrea Guvernului nr. 284 din 13.04.2009 (f.d.19-20)

Conform calculului efectuat de SA „Moldtelecom", s-au stabilit cheltuielile cu privire la lichidarea deranjamentului pe mijlocul fix – linia de cablu de telecom în canalizare CTA-44 Chișinău, cu numărul de inventar 3646 din 03 iunie 2021. În cheltuielile suportate, reclamantul a inclus: cheltuieli de salarizare în mărime de 477,32 lei, contribuții de asigurări sociale în sumă de 107,40 lei, cheltuieli materiale în valoare de 361,15 lei și cheltuieli de transport în mărime de 80,54 lei. Totodată, a fost calculat și TVA 20% în mărime de 205,28 lei, formându-se o sumă totală de 1.231,69 lei.

La 09 iulie 2021, SA „Moldtelecom" a expediat în adresa lui Uzun Vladimir pretenție cu privire la achitarea prejudiciului în mărime de 1.231,69 lei în termen de 10 zile din data recepționării reclamației.

Conform art. 776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art. 858 alin. (1) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații.

Art. 1998 alin. (1) Cod civil, stipulează că cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Potrivit art. 2013 alin. alin. (1) și (2) Cod civil, persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalațiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanțelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcții etc.) au obligația să repare prejudiciul cauzat de

izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art. 2012 (cu excepția cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenția persoanei vătămate. Obligația de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care și-a asumat paza izvorului de pericol sporit.

Subsecvent, Codul civil la art. 2022 alin. (1) prevede că, se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecința faptei acelei persoane ori consecința izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.

Conform art. 2025 alin. (1) Cod civil, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească.

Cu referire la pct. 39 din Hotărîrea Guvernului nr. 284 din 13.04.2009, executorul lucrărilor își asumă responsabilitatea pentru amenajarea aspectului exterior al terenurilor, construcțiilor, obiectivelor și traseelor, precum și pentru recuperarea echivalentă a prejudiciilor cauzate în procesul instalării rețelelor de comunicații electronice.

Totodată, potrivit pct. pct. 50, 51 din Hotărîrea dată, paguba materială cauzată întreprinderii, în gestiunea căreia se află rețeaua de comunicații electronice, în urma ruperii sau deteriorării acesteia, se calculează reieșind din cheltuielile directe de restabilire a rețelei și veniturile tarifare ratate de către această întreprindere în urma întreruperii legăturii. Paguba materială se rambursează de către persoana vinovată în mod benevol, iar în caz de dezacord – prin instanța judiciară.

Raportând prevederile normelor citate mai sus la circumstanțele speței, instanța conchide ca fiind indubitabilă obligația pîrîtului Uzun Vladimir de a compensa reclamantului SA „Moldtelecom” prejudiciul material, în condițiile întrunirii cumulative a criteriilor determinative ale răspunderii delictuale civile, și anume fapta ilicită, vinovăția, consecințele prejudiciabile și legătura cauzală între acestea.

Astfel, instanța atestă că potrivit facturilor anexate la materialele cauzei și calculul cheltuielilor materiale efectuat de SA „Moldtelecom”, s-au utilizat obiecte precum: cablu TPPaPa 20*2*0,4, GPL auto, bucsa din polietilena d-2.5 mm p-u cablu cupru, tub termocontractibil 25/8, materiale demontate precum: cablu și cutie CRT, în sumă de 361,15 lei.

De asemenea, în temeiul foiei de parcurs pentru autoturism *****, a fost efectuat calculul cheltuielilor de transport suportate de SA „Moldtelecom” în vederea deplasării la

locul deteriorării cablului de comunicații electronice. Respectiv, conform Registrului transportului folosit pentru transportarea salariaților la locul deranjamentului pe linia de cablu (f.d.24), reclamantul a suportat cheltuieli în sumă de 80,54 lei pentru deplasarea autoturismului de model „Dacia".

În acest sens, instanța reține că în conformitate cu prevederile pct. 50 din Hotărîrea Guvernului nr. 284 din 13.04.2009, se consideră întemeiate pretențiile reclamantului cu privire la încasarea cheltuielilor propriu-zise de restabilire a rețelei – obiecte utilizate în valoare de 361,15 lei și cheltuielile de transport suportate în legătură cu deplasarea specialiștilor la locul deteriorării cablului în mărime de 80,54 lei.

În privința sumelor ce constituie salariul, contribuțiile sociale, TVA 20%, instanța consideră nejustificate aceste solicitări. Or, persoanele care au efectuat lucrările de lichidare a deranjamentului la rețeaua de comunicații electronice sunt angajații proprietarului acestui cablu - SA „Moldtelecom", fiind încheiate contracte individuale de muncă cu aceștia.

Conform art. 45 Codul muncii, contractul individual de muncă este înțelegerea dintre salariat și angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcție, să respecte regulamentul intern al unității, iar angajatorul se obligă să-i asigure condițiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum și să achite la timp și integral salariul.

Conform art. 128 alin. (1) Codul muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau cîştig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată.

Conform art. 10 alin. (2) lit. o) Codul muncii, angajatorul este obligat să efectueze asigurarea socială și medicală obligatorie a salariaților în modul prevăzut de legislația în vigoare.

Astfel, instanța respinge ca nefondate și lipsite de suport juridic cerințele reclamantului privind încasarea cheltuielilor de salarizare și de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale a muncitorilor ce au participat la lichidarea deranjamentului pe mijlocul fix de cablu de telecom, or, lucrătorii respectivi sunt angajați ai SA „Moldtelecom" și au îndeplinit atribuțiile corespunzătoare conform contractelor individuale de muncă, iar SA „Moldtelecom" în calitate de angajator este obligat să achite salariul lunar, indiferent de sarcinile zilnice îndeplinite de către angajații respectivi, precum și să vireze în contul bugetului asigurărilor sociale și de asistență medicală de stat plățile corespunzătoare calculate din salariu.

De asemenea, conform art. 93 alin. (1) Cod fiscal, taxă pe valoarea adăugată (în continuare – T.V.A.) este impozit de stat care reprezintă o formă de colectare la buget a

unei părți a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sînt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a unei părți din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova.

Conform art. 96 lit. a) Cod fiscal, cota-standard – 20% din valoarea impozabilă a mărfurilor și serviciilor importate și a livrărilor efectuate pe teritoriul Republicii Moldova.

În această ordine de idei, instanța de judecată respinge ca nefondată cerința reclamantului privind încasarea T.V.A. 20% calculată din suma constituită din cheltuieli de salarizare, contribuții privind asigurarea socială și asistența medicală, cheltuieli materiale și cheltuieli de transport, or, salariul și plățile sociale obligatorii de stat nu se încadrează în categoria de mărfuri livrate sau servicii prestate. Mai mult, încasarea acestora a fost respinsă de instanța de judecată, respectiv calculul este eronat.

Conform art. 3 Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, document primar reprezintă o confirmare documentară care justifică producerea faptelor economice sau care acordă dreptul de a le efectua (produce); certifică producerea unui eveniment.

Conform art. 11 alin. (4) al Legii nominalizate, entitatea utilizează formulare tipizate de documente primare aprobate de Ministerul Finanțelor și alte autorități publice sau poate elabora și utiliza formulare de documente primare, aprobate de conducerea acesteia, cu respectarea prevederilor alin.(7) și (8).

Potrivit art. 12 alin. (1) lit. c) Legea contabilității și raportării financiare, documentele primare cu regim special se întocmesc conform formularelor tipizate și se utilizează în cazul transportării activelor în afara entității fără transmiterea dreptului de proprietate.

Conform pct. 3 subpct. 3 din Instrucțiunea privind completarea formularului tipizat de document primar cu regim special “Factura fiscală” anexa nr.2 la Ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr.118 din 28 august 2017, factura fiscală este un formular tipizat de document primar cu regim special pe suport de hîrtie sau în formă electronică, care se utilizează în cazul transportării activelor în cadrul entității dezintegrate din punct de vedere teritorial și în afara entității fără transmiterea dreptului de proprietate.

Conform pct. 14 și pct. 15 subpct. 5 din Instrucțiunea dată, formularul tipizat de document primar cu regim special “Factura fiscală” se întocmește pentru cazurile stabilite în punctul 3 subpunctele 3), 4) și 5) din prezenta Instrucțiune. Pentru cazurile prevăzute la punctul 14, factura fiscală se completează în felul următor: în rândul 7 “Redirijări “în toate exemplarele facturii fiscale în caz de transportare a activelor fără transmiterea

dreptului de proprietate, transmiterii activelor în leasing, arendă, locațiune, uzufruct – se indică mențiunea “ Non livrare”.

Reieșind din cele expuse, instanța consideră ilegală și lipsită de substrat probator încasarea T.V.A. 20% pentru cheltuieli materiale și cheltuieli de transport, or, acestea reprezintă mărfurile proprii și servicii prestate în cadrul unității, iar furnizorul nu obține nici un profit impozabil ce ar necesita încasarea T.V.A., având în vedere că beneficiarul este o subdiviziune a reclamantului. Rezultă că în costul materialelor este inclusă suma TVA care a fost solicitată spre încasare.

Conform art. 130 alin. (1) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Așadar, în ședința de judecată și din materialele cauzei instanța de judecată a constatat cu certitudine că Uzun Vladimir în procesul executării lucrărilor de reparație a bunului imobil a deteriorat cablul de comunicații electronice ce aparține reclamantului, cauzându-i astfel o pagubă materială. Prin urmare, instanța conchide că cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldtelecom” este întemeiată și justificată în partea ce ține de încasarea prejudiciului material din contul pîrîtului, prejudiciul format din cheltuielile materiale și cheltuielile de transport, în rest sumele privind salariul, contribuțiile sociale, precum și T.V.A. 20% se resping ca nefondate.

Conform art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată.

Ca urmare a faptului că SA „Moldtelecom” are cîştig de cauză în acțiunea inițială acesteia urmează să-i fie compensate cheltuielile de judecată suportate în legătură cu examinarea cauzei în instanță și anume taxa de stat în sumă de 270 lei achitată de reclamant la depunerea acțiunii.

În conformitate cu art. 26, 94, 236-241, 357 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite parţial cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldtelecom” către Uzun Vladimir, intervenient accesoriu Burlacu Ion privind încasarea prejudiciului material şi a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Uzun Vladimir în beneficiul SA „Moldtelecom”, prejudiciul material cauzat în urma reparaţiei capitale a imobilului, ce constă din: cheltuieli materiale în mărime de 361,15 lei (trei sute şaizeci şi unu lei şi cincisprezece bani),

cheltuielile de transport în mărime de 80,54 lei (opt zeci lei şi cincizeci şi patru bani) şi taxa de stat în mărime de 270 lei (două sute şaptezeci lei).

În rest acţiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
judecător Georgeta Grozav